

Брюно Портие

ПРЕХОДЪТ

БАРДО

София, 2014

Преводът е направен по изданието:

BRUNO PORTIER

THIS FLAWLESS PLACE BETWEEN

ONEWORLD PUBLICATIONS

Всички права запазени. Нито една част от тази книга не може да бъде размножавана или предавана по какъвто и да било начин без изричното съгласие на „Изток-Запад“.

Copyright © Bruno Portier 2009

© Красимира Матева, превод, 2014

© Издателство „Изток-Запад“, 2014

ISBN 978-954-321-465-5

БРЮНО ПОРТИЕ

преходът БАРДО

Превод от английски
Красимира Матева

Съдържание

Благодарности	6
Бележка на автора за „Тибетска книга на мъртвите“	7
Този преходен свят	13
Бардо на момента на смъртта	45
Бардо на реалността	61
Бардо на прераждането	83
Да умреш? За какво?	177
Подбрана библиография	181

Благодарности

Искам да благодаря на Дьони Еру, Стефани Рьокман, Франсоа и Ан-Мари Портие, Матийо Рикар, Карин Фреше, Елза Васьор, Зузана Хаджу, Гюл Изикверен и Флоран Масо за изчитането и коментарите им на тази книга и подкрепата им по време на нейното писане.

*Бележка на автора за
„Тибетска книга на мъртвите“*

Оригиналното заглавие на „Тибетска книга на мъртвите“ е „Бардо тьодол ченмо“, което може да се преведе като „освобождение посредством слушане по време на *бардо*“. *Бардо* означава преходно състояние, преходен свят или интервал; *бардо* са периодите на криза и дълбоки съмнения, през които преминава човек в процеса на своето съществуване. Тези преходни периоди предлагат изключителни възможности за издигане на съзнанието и освобождение. Според школите на тибетския будизъм пълният жизнен цикъл съдържа между четири и шест *бардо*. Първото *бардо* продължава от момента на зачатия до момента на смъртта. Второто, един аспект от това, е състоянието на сънуване. Третото *бардо* преживяват хората, които медитират. Смъртта и последващите я дни съдържат следващите три. Едното обхваща процеса на умиране: *бардо* на момента преди смъртта. Следващото е *бардо* на реалността, наричано също *дхар-*

ма¹, и предлага момент на безупречна лъчезарност, възможна за всеки, но разпознавана само от някои. Последното е *бардо* на прераждането, което води към следващото прераждане.

„Тибетска книга на мъртвите“ описва преживяванията на починалия от момента на смъртта до прераждането. Това същност, ако цитираме Согиал Римпоче, е пътеводител. Съдържащите се в книгата описания са учудващо точни. За съжаление незапознатите с тибетския будизъм читателите трябва да учат доста, за да я разберат, тъй като книгата е изпълнена с неговия символизъм. Затова би ви било от полза да прочетете обяснения и анализи от други автори², които ще ви помогнат да я разберете по-добре.

„Преходът“ е родена от желанието да направя „Тибетска книга на мъртвите“ по-достъпна за широкия читател и да го вдъхновя да се обърне към преводите и изследванията на оригиналния текст. Романът следва – възможно най-добросъвестно – различните етапи на книгата и възпроизвежда ключовите моменти в повествование, което се развива в по-фамилиарен за западните читатели свят. Особено внимание е обърнато на съобразяване със смисъла и главната цел на книгата: да насочва

¹ Дхарма означава „същност“ или „истинска природа“. (Всички бележки под линия са на автора.)

² Желаящите да прочетат повече по темата ще намерят библиография в края на тази книга.

и води умиращите, като им помага да достигнат просветление, освобождавайки се от *самсара*, цикъла на съществуването, или, ако не успеят да го постигнат, да се насочат към по-възможно най-добър нов живот.

„Тибетска книга на мъртвите“ подчертава значимостта на нашите действия в този живот и влиянието, което могат да окажат върху бъдещите ни състояния. Но отвъд положителното или отрицателното въздействие на нашата *карма*¹ върху живота и смъртта ни съществуват и други възможности.² В книгата се набляга, че всяко *бардо* дава възможности за освобождаване. Дори да не постигнем просветление, остава възможността да насочим преражданията си към най-благоприятния изход.

В идеалния случай книгата би трябвало да се изучи пред лицето на смъртта; но също така я четат на умиращите и мъртвите, които могат да разберат смисъла ѝ независимо от своя език и рели-

¹ Терминът *карма* означава „действие“ и обозначава всички действия на личността – минали, настоящи и бъдещи. *Кармата* оказва доминиращо действие посредством причината или следствията на нашите цикли на съществуване, включително живота и смъртта ни.

² В младостта си Миларепа, един от най-значимите религиозни водачи на Тибет, причинява смъртта на десетки хора. Това не му пречи да постигне просветление и да стане велик духовен майстор.

гия и културна принадлежност, независимо дали говорят тибетски и дали разбират будисткия символизъм. Мъртвите и умиращите са надарени с изключителна острота на възприятията през дните непосредствено след своята смърт.

„Тибетска книга на мъртвите“ е универсално творение с общочовешко значение. Тази изпълнена с надежда творба се стреми да подобри състоянието на всички същества живот подир живот независимо от системата им на вярване или извършените от тях действия.

Този преходен свят...

Див заек стои наред жълтеещата трева, заобиколен от туфи глухарчета. С щръкнали към небето уши, той обръща глава и поглежда първо наляво, после надясно. Зад него група малки започва да изучава околността. Безгрижни и разсеяни, две от тях се приближават към бялата линия, разделяща зелените площи от асфалта. Някакво бръмчене привлича вниманието на възрастния заек и той накланя натам глава, взирайки се в далечината. Бръмченето прераства в бучене и тогава избухва в оглушителен грохот. Малките зайци замръзват; силен вятър разрошва сивата им козинка. Само на метри от тях шест огромни гуми профучават по асфалта. Сnižени до земята, двете проследяват с поглед прелитащото покрай тях чудовище. Колкото до останалите, те вече са възобновили заниманията си.

Летище „Джон Ф. Кенеди“, Ню Йорк, САЩ. Информацията за полетите свети на таблото. От високоговорителите текат съобщения. Колички за багаж се сблъскват, чанти и куфари се разпиляват. Районът за заминаващи е препълнен с народ: бизнесмени, домакини, туристи, групи пенсионери, неспокойни подрастващи, полицаи, стюардеси. Едни ядат, други пият, трети четат, говорят по телефона, бърбят.

Сред целия този хаос стои Ан, жена на трийсетина години, с кожено байкърско яке, която чака на гише 49, отговарящо за полета до Колката. Коленичила на покрития с плочи под, заобиколена плътно от краката на другите пасажери, тя рови из лицата си. На дясната си буза има малка бенка. Очите ѝ са кафяви, също като косата – къса и изискано подрязана.

– Къде съм сложила проклетия паспорт?

Над нея се е надвесил млад мъж, няколко години по-възрастен от нея. Той също е облечен с кожени дрехи и е с много къса кестенява коса. Казва се Евън, партньорът на Ан. Изсмива се.

– Добре започваме.

Встрани стои двойка на шейсетина години – родителите на Ан, Роуз и Джон.

Джон държи в ръце осемнайсетмесечно момиченце с яркочервена велосипедна каска на главата, която – заради големите си черни дупки – прилича на калинка. Това е внучката им Люси, дъщерята на Ан.

Роуз се усмихва, докато гледа как Ан рови из раницата си.

– Е, Евън, нали искаше приключение. С Ан няма да останеш разочарован!

– Благодаря за насърчението!

Коленичилата в краката им Ан измъква трескаво разни неща от раницата и ги захвърля на пода. Сред тях има снимки. На една от тях Ан стои до елегантен, добре облечен мъж на петдесетина години, който държи новородената Люси.

Пасажерите на гишето пред тях вземат бордовите си карти.

– Благодаря.

Жената отвърща в любезна усмивка:

– Моля. Приятно пътуване.

– А, открих го!

Все така на колене, Ан размахва гордо паспорта си.

– Беше в пътеводителя.

– Слава Богу!

Евън го взема, обръща го и го подава на служителката на гишето.

Роуз наблюдава загрижено, докато дъщеря ѝ прибира обратно разпилените си по пода вещи.

– Сети ли се да вземеш таблетките срещу малария? Не искам да се прибереш болна от малария. И...

Джон я прекъсва:

– Роуз, моля те, не започвай пак. Те са големи хора.

Ан кимва в знак на съгласие, дърпа ципа на раницата си и се изправя.

– Мамо, Евън е сестра, забрави ли? Освен това в Хималаите няма малария.

– О, добре. Не се сърди. Тревожа се, това е всичко. Нормално е да се тревожиш за децата си. Ти също се тревожиш, нали?

Джон се намесва отново:

– Роуз, помолих те да спреш.

Ан помъква багажа си към гишетото, вдига го и го пуска на транспортната лента, за да бъде претеглен. Пасажерите зад нея правят няколко крачки напред, стъпквайки забравената снимка с държачия малката Люси мъж.

– Така е, мамо, права си. Но аз имам основателни причини да се притеснявам.

Ан взема момиченцето от ръцете на баща си и го целува продължително по бузата, притискайки го към гърдите си.

– Не забравяйте да затворите вратичката на стълбището на горния етаж и да ѝ сложите каската веднага щом се събуди, окей?

Джон въздъхва. Роуз се намръщва.

– Ан, вече ни го каза хиляда пъти, и не само това... – Измъква написан на машина лист от джоба си и го размахва игриво пред лицето на дъщеря си. – ...освен това ни го написа!

Младата жена залюлява Люси в обятията си, сякаш има нужда да бъде успокоявана.

– Като че ли това ще ви спре да направите каквото сметнете за нужно.

Евън се обръща назад от гишетото и ги прекъсва:

– Ан, искаш ли място до прозореца?

– Защо не?

Младата жена люлее дъщеричката си, която поглежда намръщено спорещите възрастни.

– Не тъгувай, миличко. И на мен не ми е лесно. Но не мога да те взема там. Твърде си мъничка...

– Притисната до лицето на майка си, Люси върти очи, опитвайки да я види. – ...А и ние се връщаме съвсем скоро. Три седмици не са кой знае колко много време. Баба и дядо ще се грижат за теб. Ще си прекараш страхотно... – Ан я притиска отново към гърдите си, целува я и прошепва в ухото ѝ. – Ще ти донеса прекрасен подарък.

Момиченцето се притиска към шията на майка си. Роуз се приближава до тях и нежно погалва детенцето по гърба.

– Не се тревожи, Ан. Всичко ще бъде наред.

Младата жена се усмихва, видимо натъжена.

– Знам. Благодаря. Ще ви се обадя веднага щом пристигнем.

Четири часа сутринта. Летището на Колката. Разнебитен червен автобус се тътри по асфалта, окъпан в мръсножълтото сияние на изкуственото осветление. Прозорците му са отворени. Пасажерите са натъпкани вътре като сардели. Добре раздрусани и изтощени от пътуването, те лепнат от пот. Все още е съвсем тъмно, но вече започва да става по-задушно.

Ан и Евън са назад, притиснати между едно индийско семейство и група пенсионирани туристи. Гледат през страничните прозорци, зашеметени. Ан диша дълбоко. Опитва да се пребори с желанието да повърне, породено от острата миризма, която се носи от притиснатата към лицето ѝ посивяла коса.

Автобусът спира, вратите му се отварят. Най-после свободна, ордата добре раздрусани пасажери се изсипва навън и се устремява към залата, за да си търси багажа. Ан и Евън ги следват, бутайки празната количка. Младата жена изважда мобилния си телефон и го включва. Той изписква няколко пъти, след което изгасва.

– По дяволите, батерията ми се е изтощила. Ще ме почакаш ли тук? Трябва да се обадя на мама, за да знае, че сме пристигнали благополучно.

– Добре.

Ан оставя Евън да се промъква между пасажерите и куците колички за багаж.

Стига до голяма зала със светлосини стени. По пода спят хора. Флуоресцентните лампи премигват непрестанно поради неправилно свързване. Единственият звук е похъркването от време на време. Смутена, Ан си проправя път между спящите, докато се добере до редицата дървени телефонни кабинки покрай стената до тоалетните. Те всичките са празни с изключение на последната, в която има стар телефон с шайба. Ан влиза вътре и вдига слушалката. Няма звук. Младата жена окачва обратно

слушалката и се оглежда. И вижда само няколко метра по-нататък почти незабележим малък отвор в стената: служба обществени телефони. Зад гишето в пепелник тлее цигара, изоставена от някакъв пушач, от който няма и следа. Ан се обръща отново и се оглежда. Всички спят на голия под, увити в големи шалове или някаква друга тъкан, сместени между ленени чували, проснати върху пластмасови столове. Внезапно в залата отеква ехото от затръшната врата. Стресната, Ан трепва силно. Спретнатото облечен млад индиец излиза от тоалетните, закопчавайки панталона си. Ан се спуска към него.

– Сър?

Смутен, индиецът пъха припряно ризата в панталона си и се обръща към нея:

– Да, госпожо?

– Извинете, търся отговарящия за този телефонен офис.

И посочва към отвора в стената. Индиецът се изкашля.

– Аз отговарям.

Оправя вратовръзката си и се връща с достоен вид към своето работно място. Ан го следва. Той сядна на стола зад гишето и взема цигарата от пепелника.

– Да се обадите ли искате?

– Тъж... да, искам.

– Международно ли искате да е обаждането, госпожо?

– Да, ако обичате.

– Това е телефонът. Моля, наберете номера.

Измъква от някакво чекмедже ултрамодерен телефон и ѝ го подава. Ан го взема, избира номера, като натиска съответните клавиши, и зачаква. Операторът я гледа безсрамно. Тя му се усмихва смутено. Най-послед в слушалката прозвучава звън. Младата жена въздъхва облекчено. Погледът на оператора става похотлив и Ан въздъхва отново, този път от раздражение. Обръща се. Звънът продължава. Никой не се обажда. Налягалите в залата тела не помръдват, сякаш са изоставени. Няма как да не се сетиш за морга. Ан започва да се притеснява.

Клаксонът на таксито звучи отново и отново. Над града се загорява и улиците му се потапят в синкава светлина. Тънка мъглица се надига от земята и придава на сцената нереален вид. Покрай шосето се точи редица от колиби, направени от дъски и рециклирани метални бидони. Тук-там се сушат яркоцветени сарита. Полуоблечени жени изплакват шампоана от дългите си черни коси. От къкрещи гърнета на малки огньове от дърва се вдига пара. Сънени деца скитат безцелно, мият си зъбите с пръчици, докато възрастните, насядали, пият на малки глътки чай, сгущени в дебели кафяви одеяла. Коли и камиони се отклоняват рязко, избягвайки на косъм ръчни колички, рикши, крави, пешеходци.

Ан и Евън седят отзад в таксито. Евън опитва да я успокои.

– Престани да се притесняваш. Ще открием контакт в агенцията за намиране на жилища под наем и ще ѝ се обадиш отново. – Потупва я нежно по бедрото. – Погледни през прозореца. Намираме се в Колката. Не е ли невероятно?

Клаксонът на таксито предупреждава група ученички в безупречно изгладени униформи, които се разбягват с писъци към канавката.

– Само като си помисля – едва вчера бяхме от другата страна на света и ядохме овчарски пай в болничното кафене.

Ан се заглежда замислено през прозореца.

В малкия, зле осветен офис на агенцията за даване на стаи под наем Ан показва телефона и зарядното си устройство на дебелия, тъмнокож собственик, удобно разположил се на стол в стила на седемдесетте години.

– Батерията на телефона ми падна, може ли да я заредя? Налага се да се обадя спешно.

Собственикът я поглежда, правейки гримаса.

– Много съжалявам, госпожо. Това не са щепселите, които използваме.

– Тогава може ли да използвам вашия телефон? Индиецът трепва отново.

– Искате да направите местно обаждане, така ли?

– Не, искам да се обадя на майка си в Щатите.

– О. Много съжалявам. Международната линия не работи. Невъзможно.

Ан губи търпение.

– За Бога!

– Ан, успокой се. – Стоящият до нея Евън разглежда карта на Североизточна Индия. – Ще купим адаптер и тогава ще можеш да се обадиш.

Ан става, прави няколко стъпки и се отпуска тежко на дивана от изкуствена черна кожа в задната част на офиса.

– Колко дни са нужни, за да се стигне до Гангток? – пита Евън.

– Много трудно е да се разбере. Зависи от пътя. Миналата година имаше много силен мусон. Възможно е пътят да не е ремонтиран. – Преструва се, че размишлява, изважда носна кърпа от задния джоб на панталоните си и попиwa с нея потта от челото си. – Ммм. Три-четири дни може би.

– Добре. Има ли бензиностанции по пътя?

– О, не. До Силигури има много, много бензиностанции. Пътят е доста натоварен. Но след Силигури трябва да вземете туба с бензин.

Евън се протяга на стола си, изпъвайки ръце над главата.

– Добре. Сещаш ли се за нещо друго, Ан?

Седнала неподвижно на дивана под избелял афиш, рекламиращ туризма в Бенгалия, и вперила поглед право напред, Ан поклаща глава. На

улицата, под белещия се цветен пластмасов навес на прозореца, десетинагодишно момиченце държи странично на ханша си мършаво бебе. То чука неуморно по стъклото със свободната си ръка, после я вдига към устата си, за да покаже, че е гладно. Ан не е в състояние да отмести поглед. Собственикът забелязва. Става, отваря вратата и пропъжда момичето, като изкрещява няколко думи на хинди с интонация, по-подходяща за прогонване на куче, отколкото на човешко същество. Ан се изправя, минава покрай него и излиза, без да каже дума.

– Госпожо, госпожо, моля ви, не ѝ давайте нищо.

Младата жена се устремява по оживената улица, последвана от детето. Пропищяват клаксони. Ан не им обръща внимание. Скача на отсрещния тротоар и влиза решително под навес, изпълняващ ролята на кабина с обществен телефон.

– Моля ви, възможно ли е да се обадя?

Стреснат от внезапното нахлуване, операторът включва припряно осветлението и вентилатора на тавана, преди да стартира таймера и да ѝ подаде телефона.

– Заповядайте.

Младата жена набира номера. Сигналът прозвучава веднъж, два пъти, три пъти.

– Ало?

Ан познава моментално гласа на майка си.

– Мамо! Къде беше, за Бога?

– Къде съм била ли? Какво имаш предвид?

– Опитах да ти се обадя от летището, щом се приземихме, но никой не вдигна. Побърках се от притеснение.

От другата страна настава кратко, предпазливо мълчание.

– Слушай, Ан. Съжалявам. Трябва да сме били навън в градината. Просто трябва да започнеш да вярваш отново на хората. Не можеш да живееш в подобен стрес.

Младата жена изпуска тежка въздишка.

– Знам, знам. Извинявай.

– Не е нужно да се извиняваш. Просто използвай пътуването, за да ти помогне да се отпуснеш, нали така?

Ан се усмихва.

– Така. Как е Люси?

Роуз се оживява незабавно.

– Страхотно. Вече е в леглото. Толкова е забавна. Трябва да ти разкажа какво се случи този следобед в парка...

Стаята е тъмна; единственият ѝ прозорец е със спуснатата щора. Зеленикавата боя по стените е избеляла. На стената виси разбрицан климатик. Перките му, въртящи се с пълна скорост, се докосват до ръждясалата предпазна решетка, и издават равномерно повтарящо се потракване, което се слива с носещите се от далечно радио

религиозни напеви. Ан се провиква бодро от съседната стая:

– Слушай, Евън, мисля, че ще се откажа от кожата. Твърде е горещо.

Водата капе неуморно от металната кутия на климатика, следвайки бледата жълта линия, слизаща по стената. Капките минават на сантиметри от електрическия контакт и се приземяват върху възглавница в сива калъфка, образувайки растящо мокро петно.

– Евън, чуваш ли ме?

Главата на Евън е върху възглавницата. Той спи, косата му е мокра и потта се стича по слепоочията му. Една врата в другия край на стаята се отваря внезапно. Ан се появява гола от банята, сушейки косата си с кърпа.

– Евън, ставай! Късно е.

Младият мъж изпъшква и се обръща на другата си страна. Ан оглежда тялото си в огледалото на тоалетката и вижда отражението на непомръдващия Евън в леглото.

– Евън. Погледни ме!

Тя хвърля кърпата във въздуха, разперва величествено ръце и излага тялото си на погледа му. Той все така не шавва.

– Хей! Хайде де! Събуди се! От месеци ме преследваш да заминем някъде във ваканция само двамата, а сега ще проспиш почивката! Това ли е великото приключение, което ми обеща?

Евън с усилие отваря очи. Ан изпълнява пируети, перчейки се пред него. На лицето му се появява намек за усмивка.

– Ще те събудя, ще видиш!

И Ан се хвърля отгоре му с доволно скимтене.

Силен ритник попада в изпъкналите ребра на едно улично куче, което полита настрани, квичейки от болка. Дванайсетгодишният сервитьор, с праметната през рамо кърпа за бърсане на съдове, взема на един дъх няколкото стъпала, които отделят чайната от страничната улица. Ан и Евън са седнали край входа и наблюдават как кучето закуцуква сред тълпата. Моторът им, лъскав „Enfield Bullet 500“ с привързана към него раница, е паркиран непосредствено пред тях.

Някаква протегната ръка поставя на масата поднос. Малкият сервитьор е весел, със силен акцент.

– Много хубав ден! Приятна закуска!

На подноса има две очукани чаени чаши, пълни със светлокафява течност, чинийка с около една супена лъжица някакво кървавочервено пюре, купичка със сивкава захар и две мазни чинии, в които плуват по две пържени яйца и прегоряла, напоена с мазнина филия. При вида на подноса на Ан ѝ се повдига. Евън избухва в смях, като вижда изражението ѝ.

– Ммм, изглежда супер вкусно!

Младата жена вдига глава.

– Тъкмо това се готвех да кажа и аз.

Евън продължава да ѝ се усмихва.

– Аха! Не забравяй, че сме в Индия все пак. Огледай се.

– Това не е причина да се разболееш. – Ан вдига чинийката и помирихва съдържанието ѝ. – Възможно е да е кетчуп.

Евън грабва едната чиния, вдига я като свещена реликва и набожно я поставя на масата пред себе си. Взема подгизналата препечена филия и бавно я потапя в жълтъка, който се пуква, излиза навън и се смесва с мазнината. Разбърквайки с явен апетит сместа, повдига капещата филия към устата си и изстенва от удоволствие.

– Ммм, вкусно е! Трябва да го опиташ.

Ан прави физиономия. Евън се засмива и изплюва безформена маса в чинията си.

– О, отвратителен си!

Той се смее и се задавя.

– Съжалявам. – Отхапва отново от препечената си филия. С пълна уста добавя: – Хайде, яж.

Младата жена поклаща безнадеждно глава.

– Сигурна съм, че е направо черен хайвер в сравнение с някои от нещата, които си ял, но аз просто нямам твоя опит. Нито твоя стомах.

Вдига едната чаена чаша и отпива предпазливо. Закашля се веднага. Евън избухва отново в смях.

Измежду листата се процеждат милиони ярки светлинки. В сянката на редица евкалипти група голи джайнистски монаси напредват бавно, премитайки грижливо пътя пред себе си. Покрай тях профучава един „Enfield Bullet“, вдигайки облак прах. Пътуващите на него Ан и Евън вместо каски носят на главите си слушалки. Кожените им якета са широко отворени. Отметнала назад глава, Ан протяга встрани ръце и ги размахва като птица, докато седящият пред нея Евън клати глава в такт с музиката, докато кара. Снопци пшеница са наредени по протежение на пътя, покрай които се разхождат безгрижни младежи, хванати за ръце, а някъв селянин кара колело, натоварено с подредени един върху друг кафези с кокошки. Евън натиска клаксона на мотора, преди да го задмине. Съвсем отблизо прозвучава втори клаксон, стряскайки Ан, която веднага сваля ръце, за да се хване здраво за Евън, обхващайки го през кръста. Почти изцяло скрит под товара си сено камион ги задминава и се престроява рязко пред тях, избягвайки на косъм челния сблъсък с идващия насреща му автобус. Камионът се носи с пълна скорост, като едва не отнася групичката възрастни жени, седнали да починат край пътя. Малко по-нататък мъже местят в каруца товара на преобърнат пикап. Ан се обръща, когато задминават сцената. Недалеч от катастрофирания пикап, в канавката, лежи тяло под окървавен чаршаф. Край него подскачат няколко гарвана. Като че никой не му обръща внимание. Ан не е в състояние

да отмести поглед. Катастрофиралият пикап бързо се смалява в далечината зад нея.

Очните ѝ ябълки се движат под затворените клепащи, издувайки за миг тънката кожена мембрана. Боси стъпала се плъзгат неуверено по опнато въже. Със затворени очи Ан се движи нестабилно напред, балансирайки по въже, силно опънато между две огромни дървета от двете страни на пътя. Над нея Люси се усмихва, носейки се във въздуха като пълен с хелий балон. Ан се хваща за петата ѝ, за да запази равновесие. Дочуват се далечни гласове:

– Ан! Ан!

Далече, далече долу родителите ѝ, съвсем дребни и едва видими, с Евън и Хенри, мъжа от снимката, махат трескаво с ръце, за да я предупредят за някаква опасност. Ан отваря очи, разстоянието под нея я поразява и тя започва да се поклаща нестабилно. Отслабва хватката си на крака на Люси и въздушното течение отнася момиченцето нататък. Ан се препъва и пада, пицейки, като в началото лети право надолу като камък, после се обръща и се понася леко като лист. Приземява се меко върху окървавен чаршаф, държан от намиращата се долу група, и внезапно отскача обратно във въздуха със скоростта на светкавица. След миг е на едно ниво с дъщеря си, която про-

дължава да се носи нагоре. Обгръща я в обятията си, отказвайки да я пусне. Около тях се разнася заплашителен тътен.

Ан се събужда рязко в някакво легло. Наблизо в мрака се чува рев на автомобилен двигател. Две големи, заплашителни очи са нарисувани на задната броня; под тях висят, поклащайки се, един лимон и бебешка обувка. Ан е встрани на пътя, в мястото за отдих на шофьорите на камиони, под навес от вълниста ламарина, осветен мъждиво от неоновии ленти, окачени на конец. Освен дълбоко спящия до нея Евън не се вижда никой друг; мястото изглежда пусто. Разтърсена от своя кошмар, Ан вдига с рязко движение раницата си изпод леглото и отваря голям страничен джоб. Изнамира в него телефона си и набира някакъв номер. Сигналът е добър. Младата жена чака притеснено. Роуз вдига. Без да ѝ даде възможност да изрече и дума, Ан възкликва:

– Мамо?

– Ан?

– Да, аз съм. Добре ли е Люси? Носеше се нагоре в небето, все по-далеч от мен, а аз се бях вкопчила в нея, опитвайки да я върна. Случило ли се е нещо?

Настъпва неловка пауза.

– Люси е добре. Не се тревожи. Но е странно, че си го сънувала. Днес преживяхме малък инцидент. Тя си удари главата в радиатора; току-що се върнахме от болницата, където ѝ направиха две

шевчета. Но това е нищо, няма за какво да се тревожиш.

Ан се развиква:

– Знаех си! Знаех си!

Евън се събужда почти със скок.

– Не сте ѝ сложили каската, нали?

– Е, добре де, не я сложихме. Тя точно излезе от ваната. Упражняваше се да ходи, държейки се за ръба на ваната, когато се подхлъзна на плочките. Но, както казах...

Ан я прекъсва.

– Лекарят направи ли ѝ ядрено-магнитен резонанс?

– Не, това не беше нищо. Лекарят каза, че не си заслужава...

Почти обзета от истерия, Ан я прекъсва отново.

– *Заслужава си!* Знаеш историята ѝ! Веднага го помоли за ядрено-магнитен резонанс или се връщам веднага, за да го направя аз! – Младата жена избухва в сълзи. – Помоли да ѝ направят ЯМР, моля те, умолявам те. Тя е в опасност. Видях го в съня си.

Евън се надига в леглото.

– Ан, по-спокойно. Какво става?

Ан риде толкова силно, че почти не е в състояние да говори.

– Люси... Претърпяла е злополука.

– Подай ми телефона. Здравей, Роуз, Евън е. Какво става?